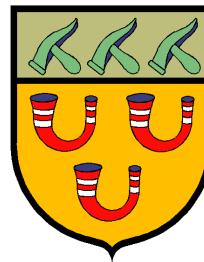

Wmo Adviesraad

GEMEENTE LOON OP ZAND

Aan: Het College van B&W van de gemeente Loon op Zand

Loon op Zand, 14 december 2020

Betreft: Inburgering

Geacht College

In vervolg op ons advies van 14 april jl. en in reactie op het voorgestelde beleidskader Nieuwe Wet Inburgering delen wij u mede dat de Wmo Adviesraad in algemene zin zich goed kan vinden in dit beleidskader. De ambitie van inburgering+ is prima en (sub)regionale samenwerking is nuttig als de beloften van betere zorg en ondersteuning gerealiseerd worden. Ook steunt de Wmo Adviesraad het principe op dit uitvoeringsveld van de driedeling regionaal, subregionaal en lokaal.

Zorgen heeft de Wmo Adviesraad echter met betrekking tot de ingewikkeldheid van de rolverdeling over partijen in de uitvoering versus de sterke sturing vanuit het Rijk. Het is nu eenmaal een gegeven als uitvoering en beleid te veel op afstand van elkaar komen te staan zich met zekerheid risico's en misverstanden ontwikkelen. Maar dat is nu eenmaal een gegeven, waar de gemeente mee moet leren dealen.

Vraagtekens zet de Wmo Adviesraad bij het tempo van de vormgeving van de inburgering op uitvoeringsniveau. Invoering van de nieuwe wet vindt op zijn vroegst pas plaats op 1 januari 2022. Dat is ruim na de verkiezingen van 2021. Het zou de Wmo Adviesraad dan ook niet verbazen dat achter het uitstel van het Kabinet meer verborgen zit dan alleen de door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid genoemde complexiteit. De Wmo Adviesraad geeft het college dan ook in overweging de voortgang op dit dossier mede in dit licht te bezien.

Het beleidskader geeft veel informatie en is gedegen opgebouwd. De Wmo Adviesraad heeft echter nog wel een aantal aandachtspunten en vragen die wij in dit advies willen voorleggen ter aanscherping van sommige onderdelen.

Het betreft de volgende zaken:

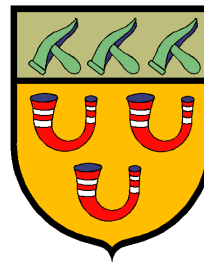
Ondersteuning

Toegezegd wordt om ondersteuning te bieden aan inburgeraars. Nu is het zo dat inburgeraars uit verschillende landen komen met een verschillende cultuur en samenlevingsopbouw.

Ook hebben velen van hen traumatische ervaringen. De Wmo Adviesraad adviseert om dit steeds voor ogen te houden en pleit ervoor om de inburgeraar niet te snel los te laten. Nazorg is dan van belang.

Wmo Adviesraad

GEMEENTE LOON OP ZAND

Ontzorgen

Het wordt een wettelijke plicht om inburgeraars voor een periode van zes maanden financieel te ontzorgen. Het doet de Wmo Adviesraad deugd dat deze periode eventueel verlengd kan worden. Tegelijkertijd moet gewerkt worden aan begeleiding richting financiële zelfredzaamheid. Dat wordt ook in het beleidskader aangegeven. De Wmo Adviesraad onderschrijft dit beleid. Het is van groot belang dat inburgeraars ontzorgd worden en tegelijkertijd begeleid worden naar zelfredzaamheid. Tijdens deze periode is het mogelijk om eventuele hulpvragen van inburgeraars te signaleren en op te pakken. De Nederlandse samenleving is ingewikkeld, er zijn veel formulieren en procedures en allerlei organisaties die allemaal net wat anders doen. Willen we voorkomen dat inburgeraars in de problemen komen, dat zij door onwetendheid en onkunde schulden opbouwen dan zal er deskundige begeleiding geboden moeten worden. De periode van zes maanden met eventueel een verlenging zal voor veel inburgeraars (te) kort zijn. De Wmo Adviesraad pleit er dan ook voor dat de inburgeraars, indien nodig en wenselijk, wat langer gevolgd worden en dat zij steeds weten bij wie ze terecht kunnen voor ondersteuning.

Netwerk

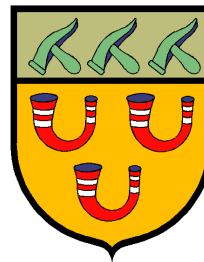
Een netwerk rondom een inburgeraar is naar het oordeel van de Wmo Adviesraad cruciaal voor groei naar zelfredzaamheid evenals het voorhanden zijn van hulp en ondersteuning. In aanvang zal het netwerk een kader bieden aan de inburgeraar en diens gezin. Daarnaast kan het netwerk een aanspreekpunt zijn voor de wijk bij vragen of onduidelijkheden. Om deze reden adviseert de Wmo Adviesraad dat, wanneer een inburgeraar een woning toegewezen krijgt in de wijk, er onmiddellijk een netwerk wordt gecreëerd. En dat het eerste half jaar wordt geïnvesteerd in een blijvend en passend netwerk. Wellicht zal in het begin de rol van professionele organisaties groter zijn en kunnen langzamerhand bewoners uit de wijk en vrijwilligers een grotere rol spelen.

Langdurige begeleiding

Met de nieuwe wet wordt ingezet op de zelfredzaamheid, veerkracht en talentontwikkeling van de inburgeraar. De Wmo Adviesraad vindt dit een mooi uitgangspunt maar heeft hierbij een zorg. Bij inburgeraars kan er sprake zijn van onderliggende problematiek die niet altijd zichtbaar is. Het inzetten van nazorg en eventueel passende langdurige begeleiding moet mogelijk zijn. Om deze reden adviseert de Wmo Adviesraad om gedurende het gehele inburgeringstraject periodiek evaluatiemomenten in te bouwen. En dat tijdens deze evaluatiemomenten met cultuursensitiviteit en kennis van zaken wordt onderzocht of er een vorm van (langdurige) ondersteuning of begeleiding nodig is. Tijdens deze evaluatiemomenten kan er ook aandacht zijn voor mogelijke hulpvragen van alle gezinsleden (volwassenen en kinderen). Het inzetten van passende begeleiding voordat de problemen hoog zijn opgelopen, maakt trajecten (uiteindelijk) minder intensief. Het vroegtijdig inzetten van passende begeleiding in gezinssituaties kan ook preventief werken bij intergenerationele problematieken.

Wmo Adviesraad

GEMEENTE LOON OP ZAND

Brede intake

In het beleidskader wordt melding gemaakt van een 'brede intake'. Die zou niet bestaan uit een fotomoment, maar uit een assessment en een leerbaarheidstest. De Wmo Adviesraad zou in de implementatiefase graag zien hoe zo'n assessment er dan uit gaat zien. Wat houdt dit minimaal in en hoe worden daarin de wensen van betrokken inburgeraar expliciet vastgelegd.

De Nederlandse taal

In het beleidskader wordt het belang onderstreept van lessen in de Nederlandse taal voor de inburgeraars. Voor de jeugd lijkt dat vooralsnog goed belegd. Tot 11 jaar naar een reguliere basisschool en tussen 11 tot 18 jaar naar de ISK Wereldschool in Waalwijk, het Schakelcollege in Tilburg of het ISK Koning Willem I college in Den Bosch. Voor de overige inburgeraars geldt een zogenaamd taalschakeltraject. Graag zou de Wmo Adviesraad in de implementatiefase zicht willen hebben op de in- en outs van een dergelijk traject.

Onderwijsroute

In de onderwijsroute gaat het om aansluiting bij het reguliere onderwijs en dus geldt de leeftijdsgrens van 27 of 30 jaar. Het doet de Wmo Adviesraad deugd dat de dwingendheid van die leeftijdsgrenzen voor deze doelgroep is verlaten.

Zelfredzaamheidsroute

De 'zelfredzaamheidsroute' is er voor inburgeraars die 'laag leerbaar' zijn of analfabeet. Dat zijn naar het oordeel van de Wmo Adviesraad twee zeer verschillende zaken. Die niet met elkaar verward moeten worden. Iemand die objectief laag leerbaar is als gevolg van hersenletsel; of laag IQ is niet te vergelijken met een persoon die analfabeet is omdat hij/zij nooit onderwijs heeft kunnen volgen. Deze kan immers wel beschikken over kennis en tal van vaardigheden.

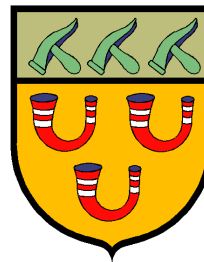
De Wmo Adviesraad acht het dan ook van belang dat hier goed naar gekeken wordt, mede vanuit het oogpunt van de wensen van de persoon in kwestie en niet alleen vanuit een beoordeling van economische inzetbaarheid. Het zou mogelijk moeten zijn om te starten in de 'zelfredzaamheidsroute' en vervolgens een stap te zetten naar de 'werkroute' en/of 'onderwijsroute'.

Adviesraad statushouders

In het beleidskader wordt gewag gemaakt van de Adviesraad Statushouders. Deze zou doorlopend advies geven op de gekozen aanpak. Zo zou de aanpak gezamenlijk worden vormgegeven en zou deze raad reflectie op zaken kunnen bieden; wat werkt wel en wat werkt niet? Dat is zeker niet zonder belang, maar dan moet de Adviesraad Statushouders kunnen functioneren in de geest van wat hier wordt beoogd. De Wmo Adviesraad twijfelt daar aan. De huidige Adviesraad Statushouders bestaat louter uit mensen uit Tilburg. Het is deze raad tot op heden niet gelukt om iemand buiten Tilburg in hun raad te krijgen, ondanks pogingen daartoe. In de praktijk blijkt het hun eveneens aan tijd te ontbreken om in een gestructureerd overleg te geraken met de Adviesraad Sociaal Domein Tilburg. Kortom het streven wordt dezerzijds onderschreven, maar de verwachting ervan moet thans (nog) niet te hoog worden ingeschat.

Wmo Adviesraad

GEMEENTE LOON OP ZAND

Klantregisseur

De klantregisseur is een belangrijke persoon voor de inburgeraar. Deze moet als een spin in het web zorgen voor de nodige ondersteuning, een helpende hand zijn waar dat nodig is, maar ook los kunnen laten en kunnen sturen op zelfstandigheid. Dat vraagt bepaalde deskundigheid, tijd en kwaliteit. De Wmo Adviesraad acht het dan ook van belang dat deze klantregisseurs beschikken over deze kwaliteiten en dat er gezorgd wordt dat zij voldoende tijd hebben voor elke inburgeraar. Met andere woorden dat zij een niet te omvangrijke caseload hebben.

Baanbrekers

Zorgen heeft de Wmo Adviesraad ook over de rolopvatting van Baanbrekers. Er bereiken de Adviesraad te vaak en te veel geluiden over Baanbrekers dat hun modus operandi heel sterk gericht is op het economisch succes in plaats van de zorg voor mensen in een achterstandssituatie. Een dergelijke bedrijfshouding is niet gunstig voor zaken in de inburgeringsfeer.

Financiën

Tot slot constateert de Wmo Adviesraad dat het beleidskader vooralsnog te weinig inzicht biedt in de kosten, de toewijzing van capaciteiten en de dekking daarvan. Nu is bijvoorbeeld nog onduidelijk welke uitbreiding aan Baanbrekers wordt toegedeeld en wat gaat er naar het Servicepunt. Explicitering ervan zou naar het oordeel van de Wmo Adviesraad de inzichtelijkheid ten goede komen. De Wmo Adviesraad heeft inmiddels begrepen dat het voor een dergelijke exercitie beleidsmatig nog te vroeg is. Neemt niet weg dat wij dit voor een goed oordeel van belang vinden.

Het beleidskader maakt gewag van een nog op te stellen implementatieplan. De Wmo Adviesraad gaat er vanuit dat hij hier bij betrokken wordt.

De Wmo Adviesraad

Henk Schouwenaars,
Voorzitter

Joost van de Wouw
Secretaris